

Generace NIKA

Metodika k 8. dílu *Všichni žít navzdory válce*

Doporučený ročník: 9. ročník ZŠ / 1. ročník SŠ

Čas: 45 minut

Témata:

- občanská identita
- odolnost (resilience)
- role kultury ve společnosti
- copingové strategie
- solidarita

Video na ČT Edu: [zde](#)

GENERACE NIKA

Vzdělávací cíle

Žák/žákyně:

- popíše, jak válka zasahuje každodenní život mladých lidí,
- analyzuje, jak kultura a tvorba fungují jako forma odporu,
- dokáže reflektovat význam sounáležitosti v krizové situaci,
- formuluje vlastní postoj k otázce „žít navzdory“.

Upozornění pro učitele

Pasáž obsahuje záběry, které mohou vyvolat silné emoce.

Zvažte složení třídy (zejména žáky s osobní zkušeností s válkou).

Doporučuje se vytvořit bezpečný rámec – připomenout, že nikdo nemusí sdílet osobní zkušenosti.

STRUKTURA HODINY

1

EVOKACE

- Otázka na tabuli: *Co pomáhá lidem přežít dlouhodobě těžkou situaci?*
- Nechte žáky spontánně odpovídat.
- Zapisujte pojmy (rodina, humor, víra, rutina, sport, umění, přátelé...).
- Nevysvětľujte zatím nic víc.

- **Pak položte otázku:**
Proč je pravá strana stejně důležitá jako ta levá?

2

ZHLÉDNUTÍ PASÁŽE

- Zadání před projekcí:
- Sledujte:
 - *Jak reagují mladí lidé na riziko výbuchu?*
 - *Co dělají místo toho, aby jen čekali?*
 - *Jakou roli hraje film, hudba, tanec?*

3

T-CHART

- Na tabuli vytvořte T-chart a společně jej doplňujte.

Co válka bere

bezpečí
normální dětství
stabilitu
budoucnost bez strachu
domovy
blízké
pocit kontroly

Co si mladí lidé nenechají vzít

humor
hudbu
tvorbu
přátelství
identitu
jazyk
vzpomínky
schopnost radovat se
možnost mluvit vlastním hlasem

4

AKTIVITA: POHYB NA ŠKÁLE K VÝROKU: „UMĚNÍ VE VÁLCE JE LUXUS.“

- Na jednom konci třídy označte: Silně souhlasím, na druhém konci: silně nesouhlasím.
- Uprostřed je prostor pro: spíše souhlasím, nejsem si jistý/á, spíše nesouhlasím.

Postup:

- Žáci se postaví na místo, které odpovídá jejich postoji.
- Vyberete 2–3 dobrovolníky z různých pozic.
- Každý řekne jeden argument.
- Ostatní mohou změnit místo, pokud je někdo přesvědčil.

Další možné výroky k aktivitě:

„Tvořit film během války je forma odporu.“

„Mladí lidé by se ve válce měli soustředit na přežití, ne na umění.“

5

REFLEXE

- Dopis generaci Nika
- Zadání: Napiš krátký vzkaz mladým lidem z Charkova a Chersonu.
 - Co sis z jejich postoje odnesl/a?
 - Co bys jim chtěl/a říct?
- Dobrovolníci mohou sdílet.

Další otázky k reflektivnímu zamyšlení:

- Co by ti v jejich situaci (mladých lidí z filmu) pomáhalo neztratit naději?
- Co je ve tvém životě to něco, co ti nikdo nemůže vzít?
- Jak poznáš, že člověk „žije navzdory“?

Slovo závěrem

Tato pasáž není jen o válce, ale o lidské schopnosti hledat smysl i v podmínkách, které se zdají být nesnesitelné. Nejde o to, aby žáci hodnotili konflikt, ale aby porozuměli tomu, jak mladí lidé reagují na dlouhodobý stres, ztrátu a nejistotu. Cílem hodiny není vyvolat soucit, ale otevřít prostor pro přemýšlení o hodnotách, identitě a tom, co člověku nikdo nemůže vzít.

